

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

IZJAVA

(Isključivo za medije. Nije službeni dokument.)

TUŽITELJ

Den Haag, 6. lipnja 2011.

Govor Sergeja Brammertza, tužitelja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju pred Vijećem sigurnosti 6. lipnja 2011.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Zahvaljujem vam što ste mi pružili mogućnost da vam se obratim u vezi s napretkom koji je moj Ured postigao u okončanju našeg mandata.

Neki nedavni događaji pokazuju značajan napredak u utvrđivanju odgovornosti za kaznena djela koja su počinjena tijekom ratova u bivšoj Jugoslaviji. Među njima je najvažnije uhićenje Ratka Mladića 26. svibnja. Mladić je 16 godina izbjegavao uhićenje i prebacivanje u Den Haag. To je uhićenje važno na više razina. Za žrtve zločina za koje se navodi da ih je Ratko Mladić počinio, to je zakašnjela mogućnost zadovoljštine. Za Međunarodni sud, ovim je uhićenjem otklonjena jedna od posljednjih prepreka da najodgovorniji za ratne strahote u bivšoj Jugoslaviji za njih i odgovaraju. Za međunarodno kazneno pravo, to je dobrodošla potvrda da odgovornost za ratne zločine nije prolazni interes, već trajna vrijednost. Srbija sada ima važnu mogućnost da pomogne javnosti shvatiti zašto je Ratko Mladić uhićen i zašto pravda nalaže da mu se sudi.

Zahvaljujemo srpskim vlastima na uhićenju i posebno cijenimo ulogu koju je imao Savjet za nacionalnu sigurnost, Akcijski tim koji je osnovan kako bi ušao u trag bjeguncima i operativcima iz sigurnosnih službi.

U našem pisanom izvješću, kritizirali smo napore Srbije pri lociranju bjegunaca, te smo naveli više operativnih nedostataka na koje srpske vlasti trebaju obratiti pozornost. Zatražili smo da svoju deklariranu opredijeljenost za uhićenje bjegunaca pretvore u konkretnu akciju i vidljive rezultate. Uhićenjem Ratka Mladića, Srbija je napravila značajan korak prema postizanju tog cilja. Srbija je ispunila jednu od svojih ključnih obveza prema Međunarodnom sudu i istovremeno dala na znanje da je vladavina prava kamen temeljac njezine budućnosti.

I premda je uhićenje Ratka Mladića odličan rezultat, činjenica je da je on bio u bijegu 16 godina. Ta činjenica postavlja uznemirujuća pitanja o tome kako je moguće da je taj čovjek uspijevao toliko godina izbjegavati državne organe i sve njihove resurse. Pozdravljamo izjavu srpske Vlade da će pokrenuti istragu i kazneni progon mreža pomagača koji su Ratku Mladiću davali potporu dok se skrivao. Također pozdravljamo i izraženu odlučnost Vlade da otkrije i kazni svakog državnog dužnosnika koji mu je pomogao. Od Vlade tražimo da taj posao izvede do kraja i da mu da prioritet.

Također tražimo od srpske Vlade da nastavi s operativnim poboljšanjima koja su dovela do uhićenja Ratka Mladića. Preporuke za jačanje sposobnosti Srbije u traganju za bjeguncima, navedene u mojem izvješću, i dalje vrijede. Želimo da posljednji bjegunac - Goran Hadžić - bude bez odlaganja uhićen.

Što se tiče naših prvostupanjskih i žalbenih postupaka koji su, u razdoblju na koje odnosi ovo izvješće u tijeku, Srbija je spremno omogućavala traženi pristup dokumentima i arhivima. Nacionalni savjet Srbije za suradnju s Međunarodnim sudom nastavio je

www.icty.org

Office of the Spokesperson for the Prosecutor

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands

Tel.: +31-70-512-5493; 512-8958 Fax: +31-70-512-5358

promicati suradnju među raznim vladinim tijelima koja se bave zahtjevima iz našeg ureda.

Slično tome, od Bosne i Hercegovine, primali smo ažurne i adekvatne odgovore na naše zahtjeve za pristup dokumentima i arhivima Vlade.

I od Hrvatske smo, općenito, dobivali pravovremene i primjerene odgovore na naše zahtjeve u vezi sa svjedocima i dokazima. Međutim, u razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće, postignut je ograničeni napredak u lociranju vojnih dokumenata u vezi s Operacijom Oluja koji nedostaju. Ipak, 15. travnja 2011., Raspravno vijeće izreklo je presudu u predmetu *Gotovina i drugi* i zaključilo da su kaznena djela za koja su optuženi Gotovina i Markač dokazana na temelju dokaza koji su tijekom suđenja podneseni. Nažalost, nakon izricanja presude, najviši državni dužnosnici ishod suđenja nisu komentirali objektivno.

Sada ću sa suradnje prijeći na drugo bitno pitanje: napredak naših suđenja i žalbenih postupaka. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće, završili smo veliki dio posla u prvostupajskim postupcima. Završili smo s izvođenjem dokaza optužbe u svim predmetima osim tri preostala. Tom popisu sada moramo dati predmet *Mladić*.

Kako se sve više usredotočavamo na žalbenu fazu postupaka, pripremamo se za učinkovito bavljenje velikim brojem žalbenih postupaka na vidiku. Razmišljamo unaprijed kako bismo predvidjeli potencijalne probleme i riješili ih prije nego što se pojave.

Također postojano napredujemo u provedbi rezolucije Vijeća sigurnosti o osnivanju Međunarodnog rezidualnog mehanizma za međunarodne kaznene sudove. Svjesni smo datuma koji su određeni za početak preuzimanja preostalog posla MKSJ-a od strane rezidualnog mehanizma i pružamo pomoć kolegama iz Tajništva u potrebnim pripremanjima. Također surađujemo s Tužiteljstvom MKSR-a kako bismo osigurali koordiniranu i djelotvornu strukturu za dva tužiteljstva u okviru Mehanizma.

Kako se približavamo završetku našeg mandata, kadrovska pitanja i dalje izazivaju znatnu zabrinutost. Odlazak osoblja sada je neumoljiva realnost, a naše preostalo osoblje mora nositi izuzetno težak teret. Zadržavanje ključnog osoblja bit će nam sve veći problem u sljedećem razdoblju izvještavanja.

Naša sve je intenzivnija usredotočenost na pružanje podrške nacionalnim tužiteljstvima za ratne zločine također pokazuje da se bližimo završetku svog posla. To što tužiteljstva u regiji preuzimaju odgovornost da osiguraju kažnjavanje zločina počinjenih tijekom rata predstavlja pozitivan razvoj događaja. Međutim, suradnja među tužiteljima u regiji mora biti prioritet kako bi se riješili problemi poput paralelnih istraga. Očekujemo da će se u srpnju potpisati sporazum između Bosne i Hercegovine i Srbije koji će dovesti do poboljšanja situacije. Nadamo se će sve pojačana suradnja Bosne i Hercegovine i Srbije također dovesti do učinkovitijih napora da se uhiti Radovan Stanković, koji je prije četiri godine pobjegao iz zatvora u Foči i još uvijek se za njim traga.

Poboljšanje regionalne suradnje ovisit će o snažnim nacionalnim strategijama za progon ratnih zločina u svakoj zemlji. Duboko smo zabrinuti zbog nedavnih političkih inicijativa u Bosni i Hercegovini koje su imale namjeru potkopati rad državnog tužitelja i Državnog suda za ratne zločine.

Gospodine predsjedniče, ekscelencije,

Dopustite da zaključim da smo tijekom proteklih šest mjeseci postigli veliki napredak usmjeren ka uspješnom okončanju našeg mandata. Dugo očekivano uhićenje

Ratka Mladića ističe se kao jedan od najznačajnijih događaja, a mi smo odlučni njegovo suđenje voditi ekspeditivno. Istovremeno tražimo da se međunarodna zajednica pobrine za sredstva potrebna za završetak našeg rada. Također pozivamo vlade u bivšoj Jugoslaviji da pruže potporu našem radu i koriste ga kao platformu za promicanje pomirenja u regiji.